

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jasionówce, ul. Rynek 19, 19-122 Jasionówka, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest pani Izabela Małgorzata Wałuszko.

Kontrolę w dniu 28.02.2014r. przeprowadzili:

1. Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,
2. Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki,
3. Anna Żadziłko – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli: Nr 2 z dnia 18.02.2014r., znak PS-I.431.1.7.2014.KK, wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej panią Katarzynę Mularz oraz Nr 3 i Nr 4 z dnia 26.02.2014r., znak jw., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej pana Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielały pani Izabela Małgorzata Wałuszko – kierownik GOPS w Jasionówce oraz pani Marzena Bieniasz – specjalista pracy socjalnej w GOPS w Jasionówce, przewodnicząca Gminnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /Gminny Koordynator do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2013r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Jasionówce wykonuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie:

- § 1 pkt 4 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce, przyjętego uchwałą Nr XII/83/12 Rady Gminy Jasionówka z dnia 5 maja 2012r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce,
- § 2 ust. 1 pkt 8 zarządzenia Nr 2/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w zakresie zadań, uprawnień i odpowiedzialności kierownika Ośrodka z dnia 02.08.2012r.

Dwóm pracownikom socjalnym wykonującym zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakresami czynności z dnia 02.03.2009r. powierzono: koordynację prac zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i realizowanie programów rządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział w pracach zespołu ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wyżej wymienione zadania, realizowane przez pracowników socjalnych, nie wynikają z aktualnie obowiązujących zapisów ustawy.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Rada Gminy Jasionówka uchwałą Nr XXI/124/09 z dnia 27 kwietnia 2009r. przyjęła Gminny program ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2009-2013, na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy w wersji obowiązującej w dniu przyjęcia uchwały, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należało w szczególności opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program w okresie jego obowiązywania nie był zmieniany.

Akta kontroli Nr 7, str. 29-40

Od dnia 1 sierpnia 2010r. obowiązują przepisy znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2010r., Nr 125, poz. 842). Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W gminie Jasionówka, po wejściu w życie znowelizowanej ustawy nie opracowano ww. programu.

Uchwałą Nr XXIII/178/13 Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 grudnia 2013r. przyjęto do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2015, zgodnie z obowiązującą ustawą. Wyżej wymienioną uchwałę należało podjąć po 1 sierpnia 2010r.

Akta kontroli Nr 9, str. 47-56

Głównym celem Programu jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Jasionówka na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe to m. in. dostarczenie informacji o zjawisku przemocy, konsekwencjach jej stosowania, możliwościach szukania pomocy, a także kompleksowa pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową.

We wprowadzeniu do Programu zapisano, że jest on realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Natomiast art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy stanowi, że opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

W okresie objętym kontrolą realizowano zadania wynikające z Programów wymienione w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień.

Akta kontroli Nr 12, str. 61-74

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jasionówce poradnictwo było prowadzone w ramach realizowanej procedury „Niebieskie Karty” oraz pracy socjalnej. W Ośrodku jest prowadzona dokumentacja dotycząca udzielanych porad.

W każdy wtorek porad specjalistycznych udziela instruktor terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pełniący dyżur w godz. 16-18 w Punkcie Konsultacyjnym znajdującym się w budynku Urzędu Gminy w Jasionówce. W każdą środę miesiąca w godz. 9-15 porad prawnych udziela radca prawny zatrudniony w Urzędzie Gminy w Jasionówce. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jasionówce od poniedziałku do piątku w godzinach pracy pedagogów szkolnych osoby zainteresowane mogą skorzystać z poradnictwa pedagogicznego. Rodziny mogą również skorzystać ze wsparcia w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Mońkach.

Z wyjaśnień kierownika Ośrodka oraz przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie gminy Jasionówka prowadzone są działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Działania profilaktyczne prowadzone były zarówno przez GOPS (m. in. udostępniano materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie), jak i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jasionówce (m. in. podejmowano działania zapobiegawczo-profilaktyczne, organizowano wspólnie z Policją pogadanki na temat przemocy).

Akta kontroli Nr 12, str. 61-74

Ponadto na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z Jasionówce, gdzie swoją siedzibę ma również GOPS, znajdują się informacje m. in. o instytucjach zajmujących się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.

Od 01.01.2013r. do dnia kontroli podejmowano interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” – w 2013 roku w gminie Jasionówka wypełniono 8 Niebieskich Kart (w każdym przypadku procedura została wszczęta przez Policję), w 2014r. do dnia kontroli nie wszczynano procedury NK.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy

W gminie Jasionówka, w okresie objętym kontrolą nie występowały sytuacje, które wymagałyby skierowania do ośrodka wsparcia. Z informacji udzielonych przez kierownika Ośrodka wynika, że w przypadku osób, które znajdują się w sytuacji kryzysowej i będą wymagały zapewnienia schronienia, udzielona zostanie pomoc polegająca na umieszczeniu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Mońkach (w porozumieniu z kierownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach).

Nie wykonywano również czynności, o których mowa w art. 12a ustawy, tj. nie odbierano dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia, w związku z przemocą w rodzinie. Nie występowały sytuacje, które wymagałyby wykonania ww. czynności.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych

Na podstawie z art. 9a ust. 15 ustawy została przyjęta uchwała Nr IV/22/11 Rady Gminy Jasionówka z dnia 31 marca 2011r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Akta kontroli Nr 11, str. 59-60

W dniu 16 marca 2011r. Wójt Gminy Jasionówka zawarł porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielami Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jasionówce, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mońkach i Komendy Powiatowej Policji w Mońkach. Celem zawartych porozumień było zapewnienie współpracy w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wójt Gminy Jasionówka nie powołał zespołu interdyscyplinarnego, określonego w art. 9a ust. 2 ustawy.

W Gminie Jasionówka działa Gminny Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany na podstawie zarządzenia Nr 195/10 Wójta Gminy Jasionówka z dnia 1 marca 2010r. w sprawie powołania Gminnego Koordynatora do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Akta kontroli Nr 10, str. 57-58

Powołanie Gminnego Koordynatora do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynikało z zapisów omówionego wyżej Gminnego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2009-2013.

Członkowie Zespołu funkcjonującego w gminie Jasionówka w dniu 03.09.2010r. złożyli Wójtowi Gminy Jasionówka oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, zgodnie z treścią art. 9c ust. 3 ustawy.

Akta kontroli Nr 12, str. 61-74

Zespół funkcjonujący w gminie Jasionówka realizuje zadania określone w art. 9 b ust. 1 i 2 ustawy poprzez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, systematyczne wizyty w środowisku, świadczenie pracy socjalnej osobom doznającym przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinach objętych procedurą (wspólne wizyty dzielnicowego i pracownika GOPS), rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie, a także rozmowy motywujące

sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym organizowanym przez PCPR w Mońkach.

Akta kontroli Nr 12, str. 61-74

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu funkcjonującego w gminie Jasionówka zapewnia Ośrodek, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

W okresie objętym kontrolą Zespół spotkał się na 6 posiedzeniach, które odbyły się w następujących terminach: 15.02.2013r., 08.05.2013r., 18.08.2013r. (niedziela), 30.09.2013r., 13.12.2013r. i 13.02.2014r. Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, zatem w jednym przypadku nie zachowano częstotliwości odbywania posiedzeń (08.05.2013r. – 18.08.2013r.– odstęp między posiedzeniami Zespołu funkcjonującego w gminie Jasionówka wynosił więcej niż 3 miesiące).

Do indywidualnych przypadków powołano grupy robocze (GR), zgodnie z art. 9a ust. 11, w składzie dostosowanym do potrzeb danej rodziny. W 2013 r. odbyło się 7 posiedzeń GR, w 2014r. do dnia kontroli – 4 GR. Zgodnie z art. 9b ust. 3 ustawy opracowywano i realizowano plan pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowano sytuację rodzin i dokumentowano podejmowane działania.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził 21 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” (NK), w tym 13 wszczętych przed 2013r. i 8 wszczętych w 2013r. Procedurę zakończono w 3 sprawach.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Kontroli poddano 4 losowo wybrane akta rodzin (teczki nieoznakowane):

1. NK-A z dnia 04.04.2013r.
2. NK-A z dnia 02.06.2013r.
3. NK-A z dnia 24.07.2013r.
4. NK-A z dnia 02.05.2013r.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- brak dokumentacji dot. działań podejmowanych i realizowanych w ramach procedury NK (nie wszystkie działania były dokumentowane – w aktach sprawdzonych spraw brak było pisemnych zaproszeń osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, co jest niezgodne § 16 ust. 1 pkt 3 oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) – sprawy numer 1, 2, 3, 4,
- brak daty przekazania wypełnionego formularza NK-A do przewodniczącego Zespołu – sprawa numer 3,
- brak powiadomienia podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia – sprawa numer 3.

Akta kontroli Nr 13, str. 75-82

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia w zakresie zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez GOPS w Jasionówce pod numerem 1.

25.03.2014 Jasionówka

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Izabela Wałuszko

.....
podpis kontrolowanego

Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow

.....
Bagińska Wioleta

.....
Anna Żadzilko

.....
podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Izabela Wałuszko 25.03.2014r.

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)